

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Г. КОРОЛЕНКА

Факультет історії та географії
Кафедра історії України

ЗАТВЕРДЖЕНО

протокол вченої ради
факультету історії та географії
№ 2 від 01.09.2021 р.
Голова вченої ради факультету
_____ (П. КРАВЧЕНКО)

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«ПРАКТИКУМ З ЕКСКУРСОЗНАВСТВА»

підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузь знань	<i>03 Гуманітарні науки</i>
Спеціальність / предметна спеціальність	<i>032 Історія та археологія</i>
Освітня програма	<i>Історія та археологія</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Практикум з екскурсознавства» для підготовки здобувачів освітнього ступеня бакалавра за напрямом підготовки 032 Історія та археологія; галузь знань 03 Гуманітарні науки – 17 с.

Розробник (и) програми:

Л. І. Шаповал, кандидат історичних наук, доцентка кафедри історії України

Робоча програма навчальної дисципліни «Практикум з екскурсознавства» обговорена і схвалена на засіданні кафедри історії України

Протокол засідання № 14 від 01. 09. 2021 р.

Завідувач кафедри історії України

_____ (Л. БАБЕНКО)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Історія та археологія»

_____ (Л. БАБЕНКО)

Робоча програма навчальної дисципліни «Практикум з екскурсознавства» перезатверджена на засіданні кафедри історії України

Протокол засідання № ____ від _____ 202__ р.

Завідувач кафедри

_____ (_____)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Історія та археологія»

_____ (_____)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Вибіркова	
	Рік підготовки:	
	3	3
Загальна кількість годин – 90	Семестр	
	6	6
Кількість змістових модулів (за умов поділу) – 3	Лекції	
	18 год.	4 год.
	Семінарські заняття	
	–	–
	Практичні заняття	
	18 год.	4 год.
	Лабораторні заняття	
	-	-
	Самостійна робота	
	54 год.	82 год.
Вид підсумкового контролю: залік		

«Практикум з екскурсознавства» є одним з професійно-орієнтованих курсів програми підготовки фахівців з музейництва, туризму що розкриває сутність організації суспільної та освітньо - виховної діяльності музейних, екскурсійних установ в Україні. Вивчення дисципліни відіграє загальноосвітню, патріотичну, комунікативну роль у підготовці кваліфікованих музейних працівників, екскурсоводів. Ознайомлення з основами Екскурсознавства є важливою теоретичною та практичною складовою підготовки фахівців спеціальності 032 Історія та археологія відповідає сучасним запитам розвитку даної галузі знань.

2.Мета навчальної дисципліни: вивчити основні поняття екскурсознавства, класифікацію екскурсій, основи екскурсійної теорії; теоретичні основи екскурсійної діяльності, екскурсійну методику підготовки і проведення екскурсій на різну тематику та особливості ораторського мистецтва екскурсовода, технології і організація надання екскурсійних послуг на туристсько-екскурсійних підприємствах; навчити формам, прийомам екскурсійної роботи в збереженні й використанні здобутої інформації у дослідницьких і викладацьких цілях для освітніх закладів, що сприятиме розширенню і зміцненню теоретичних знань із екскурсознавства, музеєзнавства та слугуватиме базою для підготовки екскурсоводів.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни:

Місце дисципліни «Практикум з екскурсознавства» в навчальному процесі визначається її міждисциплінарним дискурсом, зв'язком із комплексом гуманітарних дисциплін: «Історія України», «Історія національної культури», «Історичне краєзнавство», «Етнографія України». «Музеєзнавство та музейна справа»

4. Очікувані результати навчання з дисципліни:

1. Визначати методологічні основи курсу «Практикум з екскурсознавства», володіти базовим категоріальним і понятійним апаратом навчальної дисципліни у розрізі освітньої та гуманітарної підготовки студентів; **(ФК1-3 , ФК5, ПРН6-10)**

2. Знати зміст екскурсійної діяльності, музейних установ та туристичних організацій України у сфері туризму й екскурсійної діяльності на сучасному етапі **ФК1-3 , ФК5, ПРН6-10);**

3. Вивчити класифікацію екскурсій, принципи побудови і використання музейної експозиції в екскурсійній діяльності музеєзнавця, організацію роботи екскурсовода; **(ФК1-3 , ФК5, ПРН6-10)**

4. Розробляти різні види екскурсій з урахуванням пізнавальних потреб індивіда на підставі знань екскурсійних ресурсів рекреаційного комплексу, культури, релігії рекреанта, існуючих технологій, екскурсійної програми **(ФК1-3 , ФК5, ПРН6-10)**

5. Використовувати методичні прийоми екскурсійного показу та розповіді в музейній практиці, проведення екскурсій різних типів у професійній діяльності екскурсовода **(ФК1-3, ФК5, ПРН6-10);**

6. Орієнтуватися в контексті організації професійної майстерності екскурсовода відповідно класифікації екскурсій **(ФК1-3 , ФК5, ПРН6-10);**

7. Критично аналізувати інформацію з екскурсійної діяльності, застосовуючи набуті знання для покращення екскурсійної роботи музейних установ та туристичних організацій України **(ФК1-3 , ФК5, ПРН6-10);**

5. Критерії оцінювання результатів навчання:

Контроль знань студентів є невід'ємною складовою викладання дисципліни «Практикум з екскурсознавства» , проводиться з метою оцінки навчальних досягнень студентів в оволодінні предметом згідно з визначеним програмою рівнем досягнень, оцінки ефективності навчального процесу, підвищення мотивації до навчання. Система контролю має комунікативну спрямованість, що дозволяє визначити рівень сформованості навичок і вмінь студента. Вона характеризується зв'язністю і складністю, і включає поточний і підсумковий види контролю. Поточний контроль реалізується на практичних заняттях шляхом усного чи письмового опитування, при написанні контрольних робіт. Підсумковий контроль проводиться наприкінці **трьох** кредитних модулів у формі заліку.

Сума балів, накопичених студентом у процесі вивчення навчальної дисципліни	Рівень досягнення студентом запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни
90-100	Студенти всебічно, систематично і глибоко володіють навчально-програмовим матеріалом, вміють самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїли основну і ознайомлені з додатковою літературою, яка рекомендована програмою. Оцінка «відмінно» виставляється студентам, які засвоїли взаємозв'язок основних понять дисципліни «Практикум з екскурсознавства» для професії, яку вони набувають, виявили творчі здібності і використовують їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявили нахили до науково-дослідницької роботи.
75-89	Студенти опанували навчально-програмовий матеріал, успішно виконали завдання, передбачені програмою, засвоїли основну літературу, яка рекомендована програмою; показують систематичний характер знань з дисципліни «Практикум з екскурсознавства» і вміють самостійно поповнювати свої знання під час аудиторних занять.
60-74	Студенти знають основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, виконують завдання непогано, але із значною кількістю помилок, ознайомлені з літературою, яка рекомендована програмою дисципліни «Практикум з екскурсознавства». Оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили помилки при виконанні підсумкових завдань, але під керівництвом викладача вони знаходять шляхи їх подолання.
35-59	Студенти погано оволоділи навчальним матеріалом, допускають велику кількість помилок при виконанні практичних завдань, передбачених програмою дисципліни «Практикум з екскурсознавства». Оцінка «незадовільно» виставляється студентам, які не можуть продовжувати навчання або приступити до професійної діяльності після закінчення ЗВО без теоретичних знань з курсу.
0-34	Студенти не оволоділи навчально-програмовим матеріалом, допускають грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою дисципліни «Практикум з екскурсознавства». Оцінка «незадовільно» виставляється студентам, які не можуть продовжувати навчання або приступити до професійної діяльності після закінчення ЗВО без теоретичних знань й практичних навичок з курсу «Практикум з екскурсознавства».

6. Засоби діагностики результатів навчання: усна відповідь, участь у діалозі, відповідь на поставлене викладачем проблемне питання, виконання завдань у структурі лекцій, винесених на самостійне опрацювання, законспектована відповідь на питання самопідготовки, виконання тестових та практичних завдань, написання модульної контрольної роботи. Також використовуються методи контролю і самоконтролю: усний, письмовий, тестовий, програмований, практичної перевірки, самоконтролю, самооцінки.

7. Програма навчальної дисципліни:

Вивчення навчального курсу «Практикум з екскурсознавства» відіграє важливу загальноосвітню, патріотичну, комунікативну роль у підготовці кваліфікованих працівників. Предмет вивчення дисципліни охоплює теоретичні проблеми функціонування музеїв, туристичних організацій, закономірності процесів накопичення і збереження соціальної інформації, пізнання і передачі знань, які здійснюються за допомогою музеїв як пам'ятко-охоронних та пам'ятко - зберігаючих закладів, музейних предметів, процеси виникнення турфірм і екскурсійної справи, проблеми екскурсійної діяльності в Україні.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни:

включає в себе три модулі: змістовий модуль 1 «Основи екскурсійної теорії», змістовий модуль 2 «Екскурсійна методика», змістовий модуль 3 «Екскурсійна діяльність в Україні». Змістові модулі містять питання, пов'язаних із веденням документації в екскурсійних установах, турфірмах, музеях, запровадженням їх маркетингової діяльності та наданням музейних та екскурсійних послуг, введенням новітніх технологій в обслуговуванні екскурсантів у музеях України та світовій музейній мережі.

Змістовий модуль 1 Основи екскурсійної теорії.

Тема 1. Екскурсознавство як наука.

Поняття «екскурсознавство», «екскурсійна діяльність», «екскурсійний процес». Предмет і об'єкт, мета, завдання курсу «Екскурсознавство». Вивчення, технологія і організація надання екскурсійних послуг на туристсько-екскурсійних підприємствах. Екскурсія як одна з форм туристських послуг. Форми взаємодії учасників екскурсійного процесу.

Тема 2 Екскурсія – сутність, її ознаки, функції

Поняття «екскурсія». Структура та зміст екскурсій. Ознаки, функції екскурсій. Екскурсія як вид рекреаційної діяльності. Основні етапи розробки екскурсії. Маршрут екскурсії. Принципи складання маршруту екскурсії: хронологічний,

тематичний, хронологічний -тематичний. Екскурсійний об'єкт. Класифікація екскурсійних об'єктів за змістом, функціональним призначенням, ступенем збереження. Відбір об'єктів. Паспорт екскурсійного об'єкта. Технологічна карта екскурсії. Положення організації підготовки екскурсійного продукту.

Тема 3. Класифікація екскурсій.

Основні ознаки класифікації. За складом екскурсантів(для дорослої аудиторії та дітей, для місцевого та приїжджого населення, для міського та сільського населення, для організованих груп та поодиноких відвідувачів). За змістом (оглядові та тематичні). За тематикою (історичні, природничі, мистецтвознавчі, літературні, архітектурно-містобудівні). За місцем проведення (міські, позаміські, виробничі, музейні, комплексні). За формою проведення (навчальні, показові, рекламні, масовки, прогулянки, бесіди, концерти, консультації, вистави, дегустації). За способом пересування (пішохідні і транспортні). Екскурсія як форма навчальної діяльності: екскурсія – урок, екскурсія-прогулянка, екскурсія-демонстрація, екскурсія-концерт, екскурсія-консультація. Формування екскурсійної тематики.

Тема 4. Екскурсія як педагогічний процес

Поєднання освіти, виховання і загальної підготовки екскурсантів в ході екскурсії. Використання екскурсивом педагогічних компонентів: конструктивного, організаторського, комунікативного, пізнавального. Формування педагогічної майстерності екскурсивода: його реалізація в екскурсії. Рівні, уміння екскурсивода оперувати інформацією. Навчальна екскурсія. Єдність навчання і виховання в екскурсіях. Використання дидактичних принципів в екскурсії: науковості, доступності, наочності, дієвості. Позаекскурсійна робота педагога. Основні критерії оцінки екскурсії.

Змістовий модуль 2 Основи екскурсійної методики

Тема 5. Екскурсійна методика та її сутність.

Поняття «екскурсійна методика. Екскурсійний метод пізнання. Основні вимоги до екскурсійної методики. Етапи підготовки екскурсії, їх послідовність і взаємозв'язок. Загальна і спеціальна методика проведення екскурсій.. Організація підготовки та опанування інноваційного екскурсійного продукту Прийоми екскурсійної методики: порівняння, локалізація подій, зорова реконструкція, попередній огляд. Прийоми показу екскурсійного об'єкта. Структура екскурсійної методики та екскурсійного обслуговування: методика розробки теми нової для закладу обслуговування, методика підготовки екскурсивом нової для нього теми, методика підготовки

екскурсовода до проведення чергової екскурсії, методика після екскурсійної роботи. Портфель екскурсовода. Складання маршруту екскурсії.

Тема 6 Методика проведення екскурсії.

Методичні прийоми проведення екскурсій. Показ та розповідь в екскурсії. Методичні прийоми та особливості екскурсійного показу. Розповідь в екскурсії та методичні прийоми. Поєднання показу і розповіді екскурсії. Система взаємодії елементів і компонентів екскурсійного процесу. Техніка ведення екскурсій. Методичний прийом руху, його форми, зв'язок з постановкою завдань екскурсії. Контакт екскурсовода з групою. Вихід екскурсантів до об'єкту. Вибір схеми розстановки екскурсійної групи. Пересування учасників екскурсії, темп руху. Місце екскурсовода. Дотримання часу екскурсії. Адресність розповіді. Особливість використання індивідуального тексту. Відповіді на запитання екскурсантів.

Тема 7 Основи спеціалізації роботи екскурсовода

Професійна спеціалізація екскурсоводів. Зміст роботи екскурсовода. Дотримання техніки проведення екскурсій. Опанування екскурсоводом методичних прийомів. Комунікаційна майстерність. Особливості проведення оглядових екскурсій по місту. Особливості проведення екскурсій на історичну тематику. Особливості проведення екскурсій на архітектурну тематику. Особливості проведення мистецтвознавчих екскурсій. Особливості підготовки і проведення літературних екскурсій. Специфіка підготовки і проведення музейних екскурсій. Природознавчі, географічні екскурсії. Заміські екскурсії.

Тема 8. Професійна майстерність екскурсовода

Особистість екскурсовода, його вміння і навички. Вимоги до екскурсовода. Підвищення кваліфікації екскурсовода. Володіння екскурсоводом аудиторією: методика публічного спілкування. Володіння технікою мови. Темп розповіді екскурсії. Інтонація та емоційність розповіді екскурсовода. Володіння навичками поживлення розповіді у вигляді відхилень від теми, вправних порівнянь, використання прийому постановки запитань та самостійних відповідей на них, застосування психологічних пауз, жарту. Роль прийомів ораторського мистецтва. Зовнішній вигляд і манери екскурсовода. Специфіка роботи екскурсовода з іноземними туристами.

Змістовий модуль 3

Змістовий модуль № 3 Екскурсійна діяльність в Україні

Тема 9. Поняття і комплекс завдань екскурсійного обслуговування. Підготовка екскурсовода та його роль в екскурсійному обслуговуванні. Диференційний підхід до екскурсійного обслуговування населення. Комплексні програми екскурсійного

обслуговування.. Співпраця туристичних фірм і музеїв. Концепція партнерства. Типи партнерських технологій. Порядок співробітництва музеїв і турфірм визначений договорами про співпрацю. Вибір екскурсовода туристами.

Тема 10 Основи управління екскурсійною діяльністю в Україні.

Аспекти концептуального визначення основ управління екскурсійної діяльності: функціональний, територіальний. інституційно-інфраструктурний. Фактори маркетингу екскурсійного продукту. Управління асортиментом екскурсійного продукту. Диференційований підхід до просування, збуту екскурсійного продукту і екскурсійного обслуговування. Маркетинговий аналіз середовища екскурсійної діяльності. Основи правового регулювання екскурсійної діяльності. Законодавство України про екскурсійну діяльність. Правовий статус екскурсанта. Страхування та методична допомога.

Тема 11. Організаційно-правові основи функціонування екскурсійних установ в Україні. Формування основних управлінських структур екскурсійної діяльності. Напрями державного регулювання у сфері екскурсійного обслуговування. Маркетинг у сфері екскурсійного обслуговування. Основи правового регулювання екскурсійної діяльності. Загальні положення законодавства України про екскурсійну діяльність. Правовий статус екскурсанта. Організація підприємництва в сфері надання екскурсійних послуг. Перелік документації для екскурсії, яка повинна зберігатися на екскурсійному підприємстві. Пакет обов'язкових документів для екскурсійної теми. Накази Державної туристичної адміністрації України «Класифікаційні вимоги для екскурсоводів», «Класифікаційні вимоги для гідів-перекладачів». Паспорт екскурсійного об'єкта.

8. Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	усь ого	у тому числі				Теми об'єднаних лекцій	усь ого	у тому числі				
		лк	сем /пр.	л б	с.р.			лк	сем /пр.	лб	с. р	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	
Змістовий модуль 1. Основи екскурсійної теорії												
Тема 1. Екскурсознавство як наука й дисципліна	6	2	2	-	2	Тема 1. Екскурсознавство як наука й дисципліна	8	2	-	-	-	6
Тема 2. Екскурсія – сутність, ознаки, функції	4	2	-	-	2	Тема 2. Екскурсія – сутність, ознаки, функції	6	-	-	-	-	6
Тема 3 Класифікація екскурсій	6	-	2	-	4	Тема 3 Класифікація екскурсій	6	-	-	-	-	6
Тема 4 Екскурсія як педагогічний процес	4	-	-	-	4	Тема 4 Екскурсія як педагогічний процес	4	-	-	-	-	4
Змістовий модуль 2. Основи екскурсійної методики												
Тема 5 Екскурсійна методика та її сутність	12	2	2	-	8	Тема 5 Екскурсійна методика та її сутність	12	2	-	-	-	10
Тема 6 Методика проведення екскурсій	10	2	2	-	6	Тема 6. Методика проведення екскурсій	12	-	2	-	-	10
Тема 7 Основи спеціалізації роботи екскурсовода	10	2	2	-	6	Тема 7 Основи спеціалізації роботи екскурсовода	12	-	2	-	-	10
Тема 8 Професійна майстерність екскурсовода	10	2	2	-	6	Тема 8 Професійна майстерність екскурсовода	10	-	-	-	-	10
Змістовий модуль 3 Екскурсійна діяльність в Україні												
Тема 9 Поняття і комплекс завдань екскурсійного обслуговування	8	2	2	-	4	Тема 9 Поняття і комплекс завдань екскурсійного обслуговування	4	-	-	-	-	4

Тема 10 Основи управління екскурсійною діяльністю в Україні	8	2	-	-	6	Тема 10 Основи управління екскурсійною діяльністю в Україні	8	-	-	-	8
Тема 11 Організаційно-правові основи функціонування екскурсійних установ в Україні	10	2	2	-	6	Тема 11 Організаційно-правові основи функціонування екскурсійних установ в Україні	8	-	-	-	8
Загальна сума годин (залік)	90	18	18	-	54	Загальна сума год. (залік)	90	4	4	-	82

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Теоретичні основи Екскурсознавства	2	2
2	Класифікація екскурсій	2	-
3	Екскурсія як педагогічний процес	2	-
4	Екскурсійна методика та її сутність	4	2
5	Основи спеціалізації роботи екскурсовода	2	-
6	Професійна майстерність екскурсовода	2	-
7	Теоретичні аспекти екскурсійної діяльності	2	-
8	Правові основи функціонування екскурсійних установ в Україні.	2	-
	Разом	18	4

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Екскурсія як одна з форм туристських послуг	2	6
2	Ознаки та функції екскурсії	4	4
3	Методика підготовки (організації) екскурсії	6	6
4	Методика проведення екскурсії	6	8
5	Оглядові й тематичні екскурсії	6	6
6	Музейні екскурсії	4	6
7	Екскурсії в системі рекреаційної діяльності	2	6
8	Професійна спеціалізація екскурсоводів	4	8
9	Специфіка роботи екскурсовода з іноземними туристами	2	4
10	Маркетинг у сфері екскурсійного обслуговування	4	6
11	Співпраця музеїв з туристичними фірмами в екскурсійній діяльності України	4	6
12	Нормативно-правова база екскурсійної діяльності в Україні	4	6
13	Історія екскурсійної справи в Україні	6	10
	Разом	54	82

Тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань (Не передбачені навчальним планом)

9. Форми поточного та підсумкового контролю

Оцінка якості засвоєння навчальної дисципліни «Практикум з екскурсознавства» студентами денної форми навчання включає поточний контроль успішності, проміжний модульний контроль, підсумковий контроль, а студентами заочної форми навчання — поточний контроль успішності та підсумковий контроль. Для проміжного модульного контролю засвоєння студентами денної форми навчання навчального матеріалу, що вивчається під час аудиторних занять і самостійної роботи в межах першого, другого, третього модуля, передбачено проведення модульної контрольної роботи, зміст, порядок проведення та методика оцінювання знань наводяться нижче. Технологія застосування різних форм контролю знань студентів передбачає проведення, поточного і підсумкового контролю знань студентів з дисципліни «Практикум з екскурсознавства».

Поточний контроль знань є органічною частиною навчального процесу і слугує засобом виявлення ступеня сприйняття навчального матеріалу з дисципліни «Практикум з екскурсознавства». Оцінювання знань студентів на основі даних поточного контролю знань відбувається: 1) за допомогою контролю активності роботи студента упродовж семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни «Практикум з екскурсознавства», включаючи відповіді на практичних заняттях, написання та захист реферату; 2) через виконання завдань для самостійної роботи, включаючи ведення конспекту лекцій, ведення конспекту для підготовки до практичних занять, ведення словника термінів із Музеєзнавства, Екскурсознавства. Поточний контроль на практичних заняттях проводиться з метою виявлення готовності студентів до занять у таких формах: вибіркового усного опитування перед початком занять та фронтального усного опитування студентів за основними питаннями практичного заняття: фронтальної перевірки виконання домашніх завдань; виклику до дошки окремих студентів для самостійного розв'язування практичних завдань чи ситуацій; бліцопитування, що є суцільним опитуванням всіх присутніх студентів групи, або вибіркоче опитування частини студентів групи. Запитання з теми, яка готувалася на практичне заняття, передбачають чітку відповідь. При бліцопитуванні кожен студент має право відповісти один раз.

На практичному занятті студент може отримати як позитивну оцінку (1-10 балів), так і негативну оцінку («-»). Негативна оцінка на практичному занятті обов'язково перескладається індивідуально на кафедрі історії України наприкінці вивчення відповідного модулю. За відвідування практичних занять повністю за змістовний модуль передбачено +1 бал. Після виконання усіх видів роботи. форм поточного й модульного контролю студенту необхідно підтвердити якість знань протягом *підсумкового контролю*, який дозволяє

покращити загальну оцінку студента. Підсумковий контроль знань студентів з навчальної дисципліни «Практикум з екскурсознавства» здійснюється у формі *заліку*. Питання розподілені у картках, що містять по два питання.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль та самостійна робота												МКР	Сума
Теми 1-2		Теми 3-4		Тема 5-6		Тема 7-8		Теми 9-10		Тема 11			
АР	СРС	АР	СРС	АР	СРС	АР	СРС	АР	СРС	АР	СРС	20	100
6	6	6	6	7	7	7	7	7	7	7	7		

Примітка: АР – аудиторна робота (робота на практичному занятті), СРС – самостійна робота студента. Підсумковий бал (ПБ) за курс в цілому обраховується за формулою: $ПБ = Б_{Т1-2} + \dots + Б_{Т11-12} + Б_{МКР}$, де: $Б_{Т\dots}$ – кількість балів, отриманих за результатами аудиторної і самостійної роботи з певної теми;

$Б_{МКР}$ – кількість балів, отриманих за виконання модульної контрольної роботи.

Поточний, модульний контроль та самостійна робота										МКР	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2		Змістовий модуль №3					
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5-6	Т7-8	Т9	Т10,11	самостійна		20	100
5	5	5	5	10	10	5	15	20			

11. Шкала оцінювання успішності студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності за 100-бальною шкалою	Форма семестрового контролю <i>залік</i>
	Значення оцінки
90 – 100	зараховано
75-89	
60-74	
35-59	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення:

Карта «Музеї України», «Музеї Полтавщини», довідники, відеопрезентації, нормативно-правова база музеєзнавства «Закон України «Про музеї та музейну справу», екскурсознавства «Закон про туризм», Загальні положення

нормативно-правового регулювання екскурсійної діяльності, навчально-методичний комплекс дисципліни, комп'ютер, проектор.

13. Інформаційні ресурси

Основна література:

- 1.Бабарицька В. Екскурсовознавство і музеєзнавство: навч. посібник / В. Бабарицька, А. Короткова, О. Малиновська. – К.: Альтерпрес, 2007. – 462 с.
- 2.Закон України «Про туризм» / Верховна Рада України. – К., 2005. – 34 с.
- 3.Закон України «Про музеї та музейну справу» (за станом на 21 березня 2000 р.). – К.: Парламентське видавництво, 2000. – 19 с.;
- 4.Закон України Про внесення змін до Закону України «Про музеї та музейну справу» : від 14.05.1999 N 659-XIV // Відомості Верховної Ради України . – 1999 . – N28. – С. 562 - 565 .
- 5.Закон України «Про охорону культурної спадщини» // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 39.
- 6.Історія екскурсійної діяльності в Україні: навчальний посібник / В.Федорченко, О.Костюкова, Т.Дьорова, Олексійко М.М. – К.: Кондор, 2004. – 166 с.
7. Емельянов Б.В. Экскурсоведение. Учебник. – 5-изд. – М.: Советский спорт, 2004. – 224 с.
8. Короткова А.Я., Федорченко В.К. Основи екскурсовознавства і музеєзнавства: Програма курсу і конспект лекцій. – К.,1997.
- 9.Ключко Ю.М. Музеєзнавство [Текст]: словник - довідник / Ю.М. Ключко; Укр. центр культур. досліджень. – К.: НАКККіМ, 2013. – 77 с.
- 10.Правила проведення туристських подорожей з учнівською молоддю України / Наказ МОН України № 237 від 24.03 2006 р. // Спортивний туризм. – К.:Федерація спортивного туризму України. – 2006. – № 9. – С.37-57.
- 11.Словник-довідник термінології музейництва [Текст] / Роман Микульчак, Петро Слободян, Єлизавета Діденко, Тарас Рак; Нац. Ун-т «Львівська політехніка», техн. ком. стандартизації науч. техн. термінології м-ваекон. розк. і торгівлі та м-ва освіти і науки, молоді та спорту України. – Л.: Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 126 с.

12. Філоненко І. М. Екскурсознавство і музеєзнавство [Текст]: Тексти лекцій для студ. геогр.- турист. спец. вищих навч. закладів / Філоненко Ірина Миколаївна. – НДУ імені М.Гоголя. – Ніжин: Вид-во НДУ імені М.Гоголя, 2010. – 127 с.
13. Федорченко В.К. Історія екскурсійної справи в Україні: Навч. посібник / В.К. Федорченко, О.М. Костюкова, Т.А. Дьорова та ін.– К. : Кондор, 2004 – 415 с.
14. Чагайда І.М., Грибанова С.В. Екскурсознавство: навч. посібник. – К.: Кондор, 2004. – 240 с.

Додаткова література

15. Бейдик О.О. Українсько-російський словник термінів і понять з географії туризму і рекреаційної географії. К.:РВЦ «Київський університет», 1997. 300 с.
16. Козлова Т. Що потрібно знати екскурсоводу, щоб створити нову екскурсію // Новини турбизнеса. – 2006. – № 16. – С.10-14
17. Музеї України: Довідник / Міністерство культури і мистецтв України. – К.: Задруга, 1999. – 378 с.
18. Музеї України. Довідник / Упор. Б. Ведибіда. – К.: Задруга, 1999. – 129 с.
19. Федорченко В.К., Мініч І. М. Туристський словник-довідник: Навчальний посібник. – К.: «Дніпро», 2000. – 160 с.
20. Руденко С.Б. Музейна пам'ятка: соціокультурна сутність та місце в системі історико-культурних цінностей [Текст]: [монографія] / С. Руденко; Центр пам'яткознавства НАНУ та Укр. тов. - во охорони пам'яток історії та культури. – К.: НАКККіМ, 2012. – 119 с.
21. Рутинський М.Й. Музеєзнавство: навч. посіб. / М.Й. Рутинський, О.В. Стецюк. – К.: Знання, 2008. – 428 с.
22. Якубовський В.І. Музеєзнавство [Текст]: навч. посіб.- практикум / В.І. Якубовський. – Кам'янець- Подільський: П.П. Мошак М.І., 2006. – 271 с.
23. Якубовський В. І. Музеєзнавство: Підручник. – Кам'янець - Подільський: ПП Мошак М. І. – 2010. – 352 с.
24. Шаповал Л. Етнографічні колекції у музеях Полтавщини // Структурні зміни у суспільстві та економіці під впливом комунікацій та інформації: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м.Полтава, 12-13 травня 2016 року) за ред. М.В.Макарової. – Полтава:ПУЕТ, 2016. – С.207-210

Електронні джерела

25. Віртуальна екскурсія по музеях світу. – Режим доступу: [http: / libif.ua/publish2009/1249300238.html](http://libif.ua/publish2009/1249300238.html).

Закон України від 8 червня 2000 р. «Про охорону культурної спадщини». – Режим доступу: [http: www.zakon.rada.gov.ua/go/1805-14](http://www.zakon.rada.gov.ua/go/1805-14).

26. Кращі музеї світу – музейний простір України. – Режим доступу: [http: / prostir. museum/museums/ua/bestworld](http://prostir.museum/museums/ua/bestworld).

27. [Нові інформаційні технології музейної справи...](http://www.pidruchniki.com/.../novi_informatsiyeni_tehnolo.../) –Режим доступу:[http:www.pidruchniki.com/.../novi_informatsiyeni_tehnolo.../](http://www.pidruchniki.com/.../novi_informatsiyeni_tehnolo.../)

28. [Проблеми та перспективи розвитку музейної мережі ...](http://www.pidruchniki.com/.../problemi_perspektivi_rozvi.../) – Режим доступу: [http: www.pidruchniki.com/.../problemi_perspektivi_rozvi.../](http://www.pidruchniki.com/.../problemi_perspektivi_rozvi.../)

